

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 83.560 van 22 november 1999
in de zaak A. 78.727/IX-1177.**

In zake : Rogier BRUGGEMAN,
die woonplaats kiest bij
advocaat E. BREWAEYS,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Leopold II-laan 117

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de
minister van Financiën.

D E R A A D V A N S T A T E, IXe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Rogier BRUGGEMAN op 1 juli 1998 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van het koninklijk besluit van 27 maart 1998 waarbij hij bij wijze van tuchtstraf wordt teruggezet tot de graad van inspecteur;

Gelet op het arrest nr. 74.114 van 4 juni 1998 waarbij de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van het bestreden besluit wordt verworpen;

Gelet op het arrest nr. 75.953 van 28 september 1998 waarbij de schorsing wordt bevolen van de tenuitvoerlegging van het bestreden besluit;

Gezien de memorie van antwoord van de verwerende partij, die tevens het verzoek tot voortzetting van de rechtspleging bevat, en de memorie van wederantwoord van verzoeker;

Gezien het verslag opgemaakt door auditeur M. LEFEVER;

Gelet op de beschikking van 3 februari 1999 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 12 oktober 1999 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 8 november 1999;

Gehoord het verslag van voorzitter J. BORRET;

Gehoord de opmerkingen van advocaat E. BREWAEYS, die verschijnt voor verzoeker, en van inspecteur J. DE VLEESCHOUWER, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van eerste auditeur M. LEFEVER;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Overwegende dat in zijn schorsingsarrest de Raad het tweede annulatiemiddel van verzoeker ernstig heeft bevonden; dat hij zulks heeft gedaan in volgende bewoordingen :

"Overwegende dat verzoeker als tweede annulatiemiddel de schending van het beginsel van de redelijke termijn aanvoert : hij stelt dat bij het beoordelen van de redelijkheid van de termijn rekening moet worden gehouden met de concrete gegevens van het geval en meer bepaald met de complexiteit van het dossier, de aard van de tuchtmaatregel en de houding van verzoeker; hij wijst er op dat hij op 21 februari 1994 werd verhoord over de feiten en dat de tuchtstraf pas werd uitgesproken op 27 maart 1998 terwijl

geen enkel element een dergelijke duur verantwoordt : geen van de drie ten laste gelegde feiten was complex van aard en hij heeft het tuchtonderzoek nooit tegengewerkt maar integendeel steeds alle medewerking verleend en de gestelde vragen steeds vlug beantwoord;

Overwegende dat ook de verwerende partij erop wijst dat er bij het beoordelen van de redelijkheid van de termijn rekening moet worden gehouden met de concrete gegevens van het geval; dat zij meent dat het feit dat verzoeker verschillende omstandige bezwaren heeft ingediend tegen de voorgestelde tuchtstraffen en dat op de zitting van de Interdepartementale raad van beroep van 16 april 1997 vier dossiers tegen verzoeker werden behandeld, de zaak complexer heeft gemaakt terwijl 'ook de uiteindelijk voorgestelde tuchtmaatregel niet van aard (is) om overhaast en ondoordacht te handelen';

Overwegende dat de procedure op 21 februari 1994 is gestart met de vraag tot verantwoording die aan verzoeker is gericht en is geëindigd op 27 maart 1998 met de eigenlijke tuchtbeslissing : de totale duur is alzo 4 jaar en één maand; hoewel er rekening moet worden gehouden met het feit dat verzoeker in een buitendienst werkt en dat de procedure voor een deel gevoerd wordt door tussenkomst van het hoofdbestuur, wat een over en weer sturen van het tuchtdossier en dus tijdverlies meebrengt, zijn er drie min of meer langere periodes gedurende welke die procedure stil heeft gelegen zonder dat in het dossier daarvoor redenen te vinden zijn; zo wordt het dossier op 21 december 1994 na afhandeling van de fase van het voorlopig tuchtvoorstel, die werd afgewerkt op het niveau van de gewestelijke directie, overgezonden naar het hoofdbestuur; pas op 3 oktober 1995, dus negen maanden later, brengt het college van dienstchefs het definitief strafvoorstel uit; noch de procedure noch de aard van de tenlastelegging lijkt deze periode te kunnen verantwoorden daar uit het dossier niet blijkt dat nog bijkomende onderzoeken werden verricht en het bezwaarschrift van verzoeker reeds was becommentarieerd door de gewestelijk directeur; wanneer het dossier dan op 30 september 1996, toch al weer bijna een jaar verder, aan de Interdepartementale raad van beroep wordt gestuurd, duurt het tot 16 april 1997, dus zes en een halve maand, alvorens deze raad een advies uitbrengt; uiteindelijk wordt pas op 27 maart 1998, dus elf maand na het advies van de Interdepartementale raad van beroep, de tuchtbeslissing genomen;

Overwegende dat in het dossier geen enkel element te vinden is dat zou kunnen verklaren waarom deze procedure zolang heeft moeten duren : de feiten waren niet dermate ingewikkeld dat tijdrovende onderzoeken nodig waren, verzoeker heeft weliswaar omvangrijke verweerschriften ingediend, maar zij werden steeds

zeer vlug ingediend en zij kunnen het grote tijdsverloop tussen de verschillende fasen niet verantwoorden; de verwerende partij maakt gewag van het feit dat er op de zitting van de raad van beroep vier verschillende beroepen van verzoeker werden behandeld wat de zaak compliceerde; er wordt evenwel nergens aangetoond dat deze zaken dermate samenhangen dat ze inderdaad tezamen moesten behandeld worden, het dossier wijst veeleer op het tegendeel aangezien het geen enkel stuk betreffende die andere zaken bevat en noch de Interdepartementale raad van beroep noch de tuchtoverheid elementen uit de andere zaken bij hun beoordeling van de onderhavige tuchtstraf hebben menen te moeten betrekken;

Overwegende dat het middel de vereiste ernst vertoont";

2.1. Overwegende dat in haar memorie van antwoord de verwerende partij vaststelt dat in het schorsings-arrest "wordt gesteld dat er drie periodes zijn gedurende dewelke de procedure stil heeft gelegen zonder dat in het dossier daarvoor redenen te vinden zijn (van 21 december 1994 tot 3 oktober 1995 / van 30 september 1996 tot 16 april 1997 / van 16 april 1997 tot 27 maart 1998)"; dat zij voor elk van die periodes het stilliggen poogt te verklaren;

2.1.1. Overwegende dat wat betreft de eerste periode, die van 21 december 1994 tot 3 oktober 1995, de verwerende partij voor meer in het bijzonder het tijdsverloop tussen 22 maart 1995 en 13 september 1995 verwijst naar de herstructurering van de fiscale administraties en de weerslag hiervan op de beschikbaarheid van de ambtenaren van de centrale personeelsdiensten van de bij die werkzaamheden betrokken administraties;

Overwegende dat uit het administratief dossier blijkt dat in de bedoelde periode geen bijkomende onderzoeken werden gevoerd en het enkel ging om het verlenen van een visum door de directieleider; dat het document zelf was voorbereid door de bevoegde opsteller; dat zelfs indien de beschikbaarheid van de ambtenaren grotendeels in beslag werd genomen door de herstructurering van de fiscale administraties, moeilijk kan worden aangenomen dat een periode van zes maanden nodig is voor het verlenen van een visum; dat overigens blijft dat na het verlenen van het visum op 13 september 1995 het nog tot 30 september 1996 heeft geduurd vooraleer het dossier aan de interdepartementale raad van beroep wordt gestuurd; dat voor dat gedeelte van de eerste periode de verwerende partij ook in haar memorie van antwoord geen verantwoording geeft;

2.1.2. Overwegende dat voor de tweede periode, die van 30 september 1996 tot 16 april 1997, gedurende welke de zaak aanhangig was bij de interdepartementale raad van beroep, de verwerende partij erop wijst dat deze raad onder de leiding staat van een magistraat van een rechtscollège van de rechterlijke macht waarover zij geen enkele autoriteit heeft zodat het tijdsverloop haar niet kan worden toegeschreven;

Overwegende dat de verwerende partij in de onderhavige zaak de Belgische Staat is; dat ook de interdepartementale raad van beroep een orgaan is van de Belgische Staat; dat de rechtsvraag is of verzoeker terecht als annulatiemiddel aanvoert dat bij het nemen van de bestreden beslissing de Belgische Staat de vereiste van de redelijke termijn niet heeft gerespecteerd; dat als de Raad van State dat middel gegrond bevindt, hij de bestreden beslissing dient te vernietigen; dat hij zich daarvan niet kan laten afhouden door de wijze waarop de Belgische Staat zijn organen heeft georganiseerd; dat, immers, hoe die organen ook zijn

georganiseerd, het organen zijn van de Belgische Staat, verwerende partij van wie de bestreden beslissing uitgaat;

2.1.3. Overwegende dat voor de derde periode, die van 16 april 1997 tot 27 maart 1998, de verwerende partij verwijst naar een schrijven van 19 november 1997 van de voorzitter van de interdepartementale raad van beroep waarin deze verklaart waarom de termijn opgelegd door artikel 91, tweede lid, van het statuut van het rijkspersoneel niet gerespecteerd kon worden;

Overwegende dat de genoemde bepaling de raad van beroep oplegt kennis te geven van zijn gemotiveerd advies "uiterlijk één maand na datum van de zitting"; dat te dezen de interdepartementale raad van beroep zitting heeft gehouden op 16 april 1997; dat de voorzitter wijst op de complexiteit van de beroepen van verzoeker -op de zitting van 16 april 1997 werden vier beroepen van verzoeker behandeld-, op de noodzaak een adequate motivering op te stellen en op een niet te voorziene werkdruk door het ontbreken van collegae;

Overwegende dat deze verklaring op zijn hoogst het tijdsverloop tussen 16 april 1997 -dag van de zitting- en 19 november 1997 -dag van het doorsturen van het gemotiveerd advies- zou kunnen wettigen; dat als deze verklaring overtuigend wordt bevonden, daarmee de andere periodes van stilzitten niet verantwoord zijn; dat dus ook dan verzoekers zaak zonder deugdelijke reden te lang heeft aangesleept;

2.2. Overwegende dat verzoekers tweede middel gegrond is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt het koninklijk besluit van 27 maart 1998 waarbij Rogier BRUGGEMAN bij wijze van tuchtstraf wordt teruggezet tot de graad van inspecteur.

Artikel 2.

De kosten van de vordering tot schorsing en van het beroep tot nietigverklaring, bepaald op veertienduizend frank, komen ten laste van de Belgische Staat.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op tweeëntwintig november 1900 negenennegentig, door de IXe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	J. BORRET,	voorzitter,
	A. BEIRLAEN,	staatsraad,
	L. HELLIN,	staatsraad,
Mevr.	S. VAN AELST,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

S. VAN AELST.

J. BORRET.